

Віталій ДОНЧИК

НЕМИНУЧЕ Й НЕМИНУЩЕ

Віталій Дончик. Неминуче й неминуще: Літературні дослідження і хроніки. – К.: Наукова думка, 2012. – 863 с.

До нової книжки знаного вченого, літературного критика, академіка НАН України Віталія Дончика ввійшли статті про історію літератури сьогодні, літературні дискусії ХХ ст. і національне питання, постмодернізм і його український варіант, історію літератури, якої ще не було, штрихи і знаки до літпроцесу ХХ ст., сторінки історії Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка, 1920 – 1930 рр., повість 1970-х рр., поетичний реалізм, діалог про оповідання 80-х, критика критики 1969 – 1989 рр.

Автор у своїх “Хроніках з уболіванням” розповідає й аналізує роки на посаді головного редактора журналу “Слово і Час” (1990 – 2000), про “цікаву й показову, складну й драматичну “хронологію” життя перших 10-и років незалежності – суспільного, наукового, літературного...”.

Він уболіває за рідне слово і вважає, що той, хто проти нашої мови – проти нашого права бути.

У розділі “Портрети й профілі” йдеться про феномен Шевченка, який у своїй поезії, пророцтвах і присудах, молитвах і одкровеннях, сумнівах і противенствах, вибухах почуттів і притишеній мові завжди сповідує “найвищі закони добра, любові, свободи, краси, закон Бога, якому звирявся, на якого нарікав і не нарікав, якого благав, звертаючись упрост, не на колінах, особливо ведучи свою зболілу синівську розмову про Україну, її долю”; про Петра Панча 20-х, “відчуття кореня і цвіту” О. Гончаром, Павла Загребельного, який завжди “проти посередності та безликоності”, роман “Вир”, “любов і біль” Григора Тютюнника та спогад про нього, який залишив слід у серці автора, під знаком Івана Дзюби, Івана Чендея, Анатолія Мороза, Миколи Жулинського, Віктора Костюченка, кілька штрихів про далекого і близького дослідника з Канади Олега Ільницького, шістдесятників, інших непересічних людей, з якими автор живе пліч-о-пліч і творить науку й історію держави.

А ще етюди пам’яті: В. Земляк, Є. Гуцало, Л. Новиченко, Л. Коваленко, Ю. Івакін, О. Лук’яненко, А. Погрібний.

Дуже цікаво автор пише про двотомник Предстоятеля Української православної церкви Святійшого Патріарха Київського і всієї України-Русі Філарета та його “слово проти сумніву”.

З публіцистичного доробку кін. 1990 – поч. 2000-х рр.: В. Дончик ставить десять запитань і прагне знайти відповідь на них.

Завершують книжку автобіографічне та інтерв’ю різних років про створення Демократичної Партії України, роботу зав. відділу літератури ХХ ст. Інституту та гол. редактора журналу “Слово і Час” у роки національного піднесення, українських шістдесятників – покоління митців і політиків, альма-матер – КДУ імені Тараса Шевченка, академію, Інститут літератури, нагороди, лекції у вишах, творчі захоплення, сучасні літературні тенденції і критику...

Віталій Дончик щиро вболіває за долю України, створення її нової економіки, формування й утвердження нації, і переконаний, що державна увага й підтримка національної духовності вкрай необхідна. Свою книжку він завершує “оптимістичним опісля” й надією на те, що “...з попелу здадем народжуватися вогонь. І птах Фенікс – то, вірю, про Україну”.

С. С.

Наші
презентації